

SUNUŞ

İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü ile Türk İşbirliği Kalkınma Ajansı (TİKA)'nın 23-28 Nisan 2000 tarihleri arasında İstanbul'da müştereken düzenledikleri **II. Milletler Arası Göktürk Anıtları ve Yazıtları Kollokyumu**'nun bildirileri *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten 2000*'de yayımlanmaktadır.

Kolokyum programında 44 bildiri yer almıştır. Ancak Türkiye'ye gelen Moğol Bilim Heyetinden dört kişi Chunagh AMARTUVSHIN, (*Batı Moğolistan'da bulunan eski Türk anıtları*), Damdinsuren KHISHIGBAJAR (*Köl Tigin Taş anıtının korunması*), Zunduy OYUNBİLEG (*Orhun vadisindeki tarihi ve kültürel anıtların şu anki durumu ve gerçek sorunları*) ve B. TSOGTBAATAR (*Moğolistan'da eski Türk anıtları çalışmaları meselesi üzerine*) adlı bildirilerini de sundukları için kollokyumda sunulan bildiri sayısı bildiri sayısı 48'e yükselmiştir. Bu 48 bildiriden 37'si TDAY-Belleten 2000'de yer almaktadır.

A. Güliz BİLGİN-ALTINÖZ (*Arkeolojik buluntuların yerinde ve oluşturdukları bütün içerisinde korunmalarının önemi: Konunun Orhun anıtları açısından değerlendirilmesi*), Emine CANER-SALTIK (*Orhun anıtlarının bozulma sorunları, gereken bakım ve onarım çalışmaları*), Necat DİYARBEKİRLİ (*Göktürk anıt mezarlarında Çin'in rolü, mezar külliyelerinin restorasyonu ve konservasyonu*), Abdulkadir DONUK (*Göktürk anıtlarının dinî açıdan değerlendirilmesi*), Yunus MEMMEDLİ (*Köktürkçe ile Çağdaş Azerbaycan Türkçesi ve Türkiye Türkçesi'nde farklı kelimeler*) ve Kamil UĞURLU (*Orhun anıtları projesinin dünü, bugünü ve geleceği ile ilgili düşünceler*) adlı bildirilerini sundukları halde metinlerini zamamında veremedikleri için, yine programda yer aldıkları halde maazeretleri dolayısıyla Türkiye'ye gelemedikleri için, Altay AMANCOLOV (*Prototürkçe yazı: Düşünce yazısından alfabeye kadar*), Ethem Rahimoviç TENİŞEV (*İdil boyunda bulunan runik yazıtlar*) ve Dmitriy D. VASİLYEV'in (*Göktürk yazıtlarının Gorno-Altay'da araştırılma tarihi ve yeni bulunan Göktürk yazıtları*) adlı bildirileri bu ciltte yer almamaktadır. BARANOV, DONÇEVA-PETKOVA, KAVRIKOVA ve MİTS-MAYKO da maazeretleri dolayısıyla Türkiye'ye gelerek kollokyuma katılamamışlar, ancak İ. A. BARANOV (*Kırım'daki Hazar-Bolgar anıtlarını incelemenin bazı sonuçları*), Lüdmila DONÇEVA-PETKOVA (*Ortaçağ Bulgaristanı'ndan Runik işaretler ve birleşmeler*), Svetlana Venelinova KAVRIKOVA (*Murfatlar ve Nad Sent Mikloş yazıtlarının paleografik karakteristiği*) ve Viktor L. MİTS-Vadim V. MAYKO (*VIII.-X. yüzyıl Tavrika Türk -Bulgarlarının runik ve damgavari işaretleri meselesi*

üzerine) adlı bildiri metinlerini posta ile göndermişlerdir. İ. A. BARANOV (*Tavrika ve Dnepr boyundaki ilk Türklerin tenğri inancı tapınakları*) adlı bir bildiri daha göndermiş, böylece yayımlanan bildiri sayısı 38'e yükselmiştir. Bunun yanında BARANOV'un bildirisinin resimleri *Belleten* yayımlanana kadar postadan çıkmadığı için bu bildiri resimsiz yayımlanmaktadır.

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü mensuplarından Abdullah ŞEN Moğolistan heyetinden İngilizce sunulan bildirileri, Erol ÇETİN Bulgarca bildirileri, Rısbek ALİMOV da Rusça bildirileri Türkçeye çevirmişlerdir. Yavuz TİRYAKİ ise metinlerdeki resim, klişe, plân vs'nin tarama ve mizanpajını yapmıştır. Kendilerine bu zahmetleri için teşekkür ederim.

Prof. Dr. Osman Fikri SERTKAYA